

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418201168
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4418201168.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: S. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. S., E. XXXX, zastúpeného PARA advokáti, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gagarinova 10/A, P.O.BOX 25, IČO: 47 258 969, proti žalovanému: S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., K. XX, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 51 744 775, o zaplatenie 8 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. januára 2021, č. k. 14C/6/2018-338, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 9 007,48 eura s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 8 000 eur od 17. 02. 2017 do zaplatenia s tým, že suma 9 007,48 eura pozostávala z požičanej istiny 8 000 eur a zo sumy 1 007,48 eura - uhradených úrokov z úveru za obdobie od 12. 02. 2016 do 31. 12. 2016. O trovách konania rozhodol tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Zistený skutkový stav posúdil podľa ustanovení § 451, § 657 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 14C/6/2018-107 zo dňa 04. 10. 2018, ktorým žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 8 000 eur s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 17. 02. 2017 do zaplatenia a žalobu v časti o zaplatenie 1 007,48 zamietol, keď právny vzťah medzi stranami sporu posúdil ako bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo žalovanému a jeho manželke tým, že prijali od žalobcu takéto plnenie a to za trvania ich manželstva, čím im vznikol solidárny záväzok. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6Co/151/2019-164 zo dňa 31. 01. 2020 rozhodol a rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu v týchto výrokoch vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplatenia 1 007,48 eur nadobudol právoplatnosť pre absenciu podaného odvolania. Predmetom sporu zostal nárok o zaplatenie 8 000 eur. Uviedol, že v predmetnom konaní sa žalobca domáhal vrátenia dlžnej sumy z titulu zmluvy o pôžičke, pričom súd prvej inštancie nárok žalobcu posúdil ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že bolo jednoznačne preukázané, že žalobca na základe zmluvy o splátkovom úvere z 12. 02. 2016 uzavretej so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava mal k dispozícii sumu 8 000 eur a túto sumu previedol dňa 17. 02. 2016 sumu na účet č. N XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol vedený na meno jeho sestry a súčasne manželky žalovaného S. E.. Suma 8 000 eur bola pripísaná na uvedený účet dňa 18. 02. 2016. K tejto finančnej operácii prišlo za trvania manželstva žalovaného so sestrou žalobcu, ako aj za trvania ich BSM. Odvolací súd uviedol, že v prejednávacom prípade zostalo sporné, či tento vzťah bol zmluvou o pôžičke, medzi akými stranami tento vzťah vznikol,

teda či prípadná zmluva o pôžičke bola konkludentne uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, žalobcom na jednej strane a žalovaným a jeho manželkou na strane druhej, resp. medzi žalobcom a len manželkou žalovaného, teda či sa jedná o solidárny záväzok oboch manželov vzniknutý za trvania BSM.

3. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca na základe zmluvy o splátkovom úvere z 12. 02. 2016 uzavretej so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava mal k dispozícii sumu 8 000 eur a túto sumu previedol dňa 17. 02. 2016 sumu na účet č. N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol vedený na meno jeho sestry a súčasne manželky žalovaného S. E.. Suma 8 000 eur bola pripísaná na uvedený účet dňa 18. 02. 2016. K tejto finančnej operácii prišlo za trvania manželstva žalovaného so sestrou žalobcu ako aj za trvania ich BSM. Majiteľom účtu síce bola manželka žalovaného, ale jednalo sa o jediný účet manželov, pričom dispozičné oprávnenie k účtu mal i žalovaný a reálne vykonával výbery z tohto účtu a na uvedený účet mu chodila aj mzda. Žalovaný musel mať vedomosť o pripísaní sumy 8 000 eur na ich jediný účet ako manželov, pretože uvedené zodpovedá elementárnej finančnej gramotnosti a opatrnosti, najmä za predpokladu, že s týmto účtom žalovaný reálne disponoval a plánoval rozbehnúť podnikanie, ktoré bolo finančne náročné a nejednalo sa o sumu, ktorá by bola ľahko prehliadnuteľná. Žalovaný ako podnikateľ uzavrel dňa 16. 02. 2016 zmluvu o nájme nebytových priestorov nachádzajúcich sa v J. L. na ul. S. G. XX za účelom ich užívania na reštauráciu a kanceláriu. Dňa 31. 03. 2016 bola zapísaná do Obchodného registra v Nitre obchodná spoločnosť TRIPLE M s.r.o., ktorej spoločníkmi a konateľmi bol žalovaný a v tom čase aj jeho manželka S. E. - výška vkladu každého z nich bola 2 500 eur. Manželstvo žalovaného a S. E. bolo rozvedené na návrh žalovaného, ktorý bol doručený súdu 20. 09. 2017, a to rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/297/2017-50, zo dňa 26. 02. 2018, ktorým dňom nadobudol rozsudok aj právoplatnosť. Sporným zostalo, či medzi stranami sporu (žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom) došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a s akým obsahom, resp. či prípadne na strane dlžníkov bola i sestra žalobcu (a zároveň vtedajšia manželka žalovaného) a či teda prípadne vznikol medzi vtedajšími manželmi (žalovaným a sestrou žalobcu) solidárny záväzok pôžičku vrátiť. Vychádzajúc z uvedeného dôvodil, že k bezdôvodnému obohateniu žalovaného nedošlo, pretože nebol naplnený žiaden zo zákonných spôsobov pre vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Nebolo preukázané, že by sa suma 8 000 eur, ktorú žalobca poukázal na spoločný účet žalovaného a jeho vtedajšej manželky, bola dostala do dispozície žalovaného. Takýto záver o bezdôvodnom obohatení sa žalovaného nekonštatoval ani odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení. Nemal za nesporne preukázané k akej dohode ohľadom peňazí, s akým obsahom a či vôbec, medzi stranami došlo, keďže neexistovala písomná dohoda o tom a okrem tvrdení strán sporu, ktoré boli diametrálne odlišné a protichodné, svedčili o pôžičke medzi nimi iba svedkovia E., V. a V.. Najmä však nebolo v konaní preukázané, či sa suma 8 000 eur dostala do dispozície žalovaného, resp. či ich tento z účtu vybral a či ich použil a na aký účel. V tejto časti žalobca dôkazné bremeno neunesol a nakoľko disponovanie žalovaného s týmito finančnými prostriedkami preukázané nebolo, preto nemohol konštatovať, že by tu vznikla žalovanému povinnosť tieto prostriedky (či už ako pôžičku alebo bezdôvodné obohatenie) vrátiť žalobcovi. Je tomu tak preto, že medzi stranami nedošlo k písomnej zmluve o pôžičke, ale mali sa podľa tvrdení žalobcu so žalovaným dohodnúť na nej iba ústne a preto, že neexistovali žiadne iné dôkazy o tom, k akej dohode a či vôbec medzi nimi došlo, mal za to, že sa žalobca dostal do dôkaznej núdze, v ktorej nedokázal svoje tvrdenia bez akejkoľvek pochybnosti preukázať. Preto konštatoval, že žalobca svoje dôkazné bremeno v tomto konaní neunesol, keď nepreukázal, že by medzi ním a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a k odovzdaniu prostriedkov, ktoré mali byť jej predmetom, žalovanému a teda k naplneniu zákonných znakov zmluvy o pôžičke. Poukázal na rozpory v tvrdeniach samotného žalobcu, napríklad pri jeho tvrdení ohľadom toho kedy mal žalovaný pôžičku vrátiť, v žalobe tvrdil, že sa dohodli, že tak urobí do roka, vo svojej výpovedi však uviedol, že sa na termíne vrátenia pôžičky nedohodli a tiež vo svojom vyjadrení z 24. 05. 2018 uvádzal, že ho o pôžičku požiadal žalovaný, vo svojej výpovedi uviedol, že jej poskytnutie žalovanému navrhol on sám. Išlo tak zásadné a rozporné tvrdenia, že sa súdu prvej inštancie javilo ako nelogické, aby sám žalobca nevedel aký bol obsah dohody so žalovaným, o ktorom tvrdil, že vznikol, pričom od uvedených udalostí neuplynul nejaký zásadne dlhý čas. Nelogické sa mu javilo tvrdenie matky žalobcu, že po tom ako žalobca poslal peniaze na účet žalovanému (na účet patriaci sestre žalobcu), mu túto skutočnosť telefonicky potvrdil, čo však žalobca sám ani netvrdil a ani nespomenul, pričom mal za to, že išlo o podstatnú skutočnosť, ktorú by žalobca bol uviedol, najmä v situácii, keď si spomínal na iné detaily z uvedeného dňa. Taktiež sa mu javilo ako nelogické to, že by sa mala sestra žalobcu, ktorá bola v rozhodnom čase manželkou žalovaného, o pôžičke dozvedieť až dodatočne, že neriešila to aké prostriedky a z akého zdroja prišli na jej účet a je nepochopiteľné až neuveriteľné, aby na jej účet prišli prostriedky v takejto výške a ona by sa o tom nedozvedela. Pokiaľ ide o výpovede svedkov E., V. a V. ako celok, konštatoval, že u

všetkých sa jednalo o osoby blízke žalobcovi (sestra a rodičia), osoby, ktoré majú priamy záujem na výsledku sporu (najmä sestra žalobcu), osoby, ktoré ku žalovanému nemajú žiaden vzťah, prípadne je ich vzťah negatívny, čo všetci priznali, navyše z obsahu ich výpovedí a aj z obsahu spisu Okresného súdu Nové Zámky 16P/1/2018 bolo zjavné, že vzťah žalovaného a jeho bývalej manželky (sestry žalobcu) je vyhrotený, negatívny, až nepriateľský a výpovede ktorých sa javia ako nepresné a motivované záujmom pomôcť žalobcovi, keď vypovedali dokonca o veciach, ktoré sám žalobca ani netvrdil.

4. Na základe vyššie uvedených skutočností a záverov a hodnotiac všetky dôkazy jednotlivo, no najmä v ich vzájomnej súvislosti, rezultoval, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal bez akejkoľvek pochybnosti svoje tvrdenia a uzavretie zmluvy o pôžičke a konštatoval, že pravdivosť tvrdení žalobcu preukázaná nebola, preto žalobu zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zák. č. 160/2005 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalovanému v konaní plne úspešnému priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške jeho nároku na náhradu trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia žalobe. Vyslovil názor, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nekonzistentné a jednotlivé body odôvodnenia si navzájom odporujú. Zvýraznil, že súd mal za nesporné, že žalobcovi bol zo strany banky poskytnutý úver vo výške 8 000 eur, že tieto peňažné prostriedky následne žalobca poukázal na účet vedený na meno jeho sestry, S. E., že žalovaný mal dispozičné právo k účtu vedenom na meno S. E., nakoľko v tom čase boli manželia a v rozhodnom období, kedy žalobca previedol na účet pani E. prostriedky vo výške 8 000 eur, rozbiehal žalovaný svoju podnikateľskú činnosť spočívajúcu v otvorení gastroprevádzky, na ktorú potreboval nemalé finančné prostriedky. Uviedol, že vo všeobecnosti je zmluva o pôžičke upravená v Občianskom zákonníku tzv. neformálny kontrakt, kedy sa nevyžaduje písomná forma zmluvy. Zmluva o pôžičke je reálny kontrakt, kedy je potrebné, aby došlo k odovzdaniu predmetu pôžičky dlžníkovi, teda aby sa peniaze dostali do dispozície dlžníka. Občiansky zákonník ďalej pre platnosť zmluvy o pôžičke nevyžaduje, aby si zmluvné strany dohodli medzi sebou konkrétnu dobu navrátenia pôžičky a už vonkoncom nevyžaduje nutnosť spotrebovania, resp. využitia predmetu pôžičky, v konkrétnom prípade peňazí. Zastal názor, že bolo v konaní preukázané, že došlo k vzniku zmluvy o pôžičke, nakoľko žalovaný v rozhodnom čase začínal rozbiehať svoju podnikateľskú činnosť. Nemal iný dôvod na podpis úverovej zmluvy na 8 000 eur ako na pomoc žalovanému, ktorý v rozhodnom čase žil s jeho sestrou a rozbiehal podnikanie, aby uživil sestru žalobcu a ich v tom čase ešte nenarodené dieťa. Akonáhle tieto prostriedky prišli na jeho účet, tieto bezodkladne previedol na účet žalovaného, ktorý v tom čase využíval a to účet vedený na meno S. E., čím došlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke v zmysle Občianskeho zákonníka, nakoľko peňažné prostriedky sa dostali do dispozície žalovaného. V konaní nebolo vyvrátené tvrdenie žalovaného, že o prijatí peňažných prostriedkov na spoločný účet nemal vedomosť, resp. že by tieto peňažné prostriedky nezačal spotrebovať. S poukazom aj na rozbiehanie podnikateľskej činnosti žalovaného zastal názor, že bolo dostatočným spôsobom preukázané, že pôžička sa do dispozície žalovaného dostala a tieto peniaze začal žalovaný postupne spotrebovávať, a to nielen na rozbeh podnikateľskej činnosti, ale aj na úhradu životných potrieb rodiny žalovaného. Tvrdenie žalovaného o akýchsi vkladných knižkách sa ukázalo ihneď ako nepravdivé. Mal za to, že žalovaný nepreukázal z akých iných prostriedkov by dokázal rozbiehať v roku 2016 svoju podnikateľskú činnosť, ktorá vyžadovala nemalé výdavky. Žalovaný totiž nepreukázal, že mal dostatok vlastných peňažných prostriedkov na podnikanie. Z vykonaného dokazovania možno predpokladať, že v čase uzavretia nájomnej zmluvy dňa 16. 02. 2016, ktorou sa žalovaný ako nájomca zaviazal zaplatiť nájomné s kauciou spolu vo výške 1 800 eur, už mal žalovaný vedomosť o tom, že žalobcovi bude poskytnutý úver vo výške 8 000 eur, ktorý bude bezodkladne poskytnutý žalovanému na pokrytie jeho nákladov s podnikaním (k podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v jeho prospech totiž došlo už dňa 12. 02. 2016). Ak teda žalovaný minul zo svojich vlastných prostriedkov sumu 1 800 eur, urobil tak s vedomím, že tieto peňažné prostriedky sa mu o pár dní navrátia na účet, resp. že prostriedky vo výške nájomného bude mať opäť k dispozícii na účte, pretože mu bude zo strany žalobcu poskytnutá pôžička. Namietal, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že dňa 16. 02. 2016 mal žalovaný na svojom účte, resp. účte, ktorý využíval, čiastku 5 873,51 eura, ktorá by po úhrade nájomného veľmi citeľne ponížila rodinný rozpočet a to spôsobom, kedy by žalovaný nevedel vynaložiť ďalšie peňažné prostriedky na svoje podnikanie, ako ani na úhradu nákladov svojej rodiny, o to viac, ak žalovaný v tom čase

nemal žiaden príjem, ktorým by vedel svoje vlastné prostriedky o spotrebovanú sumu navýšiť. Pokiaľ sa týka údajného nepreukázania lehoty návratnosti požičaných peňažných prostriedkov, zdôraznil, že samotná zákonná úprava nevyžaduje, aby si zmluvné strany pri dohode o obsahu zmluvy (či už v ústnej alebo písomnej forme) dohodli lehotu navrátenia pôžičky. Samotný Občiansky zákonník sám reaguje na absenciu takejto dohody, kedy v ustanovení § 563 stanovuje, že pokiaľ nie je medzi zmluvnými stranami dohodnutý čas splnenia záväzku, je dlžník povinný plniť prvého dňa po tom, ako ho o plnenie požiadal veriteľ. Je preto irelevantné a pre posúdenie právneho základu nepodstatné, či došlo alebo nedošlo k dohode o dobe navrátenia peňazí zo strany žalovaného, kedy bol v zmysle citovaného ustanovenia § 563 OZ žalovaný ako dlžník povinný plniť prvý deň po tom, ako ho o plnenie požiadal žalobca ako veriteľ. V konkrétnom prípade uvádzal pred súdom prvej inštancie, že navrátenie pôžičky ponechal na moment, kedy sa žalovanému rozbehne podnikanie a bude vytvárať zisk. Následne však, po tom, ako sa objavili problémy v manželstve žalovaného s jeho sestrou, ho začal od roku 2018 ústne a telefonicky vyzývať na vrátenie pôžičky a teda splnenie dlhu. Mal za to, že v konaní preukázal, že k naplneniu zákonných znakov zmluvy o pôžičke došlo. K výpovediam svedkov hodnotených súdom prvej inštancie I. inštancie uviedol, že súd prvej inštancie nemohol mať vedomosť o tom, že medzi žalovaným a rodinnými príslušníkmi žalobcu boli negatívne vzťahy. Samotná skutočnosť, že všetci predvolaní a navrhovaní svedkovia sú rodinní príslušníci žalobcu automaticky nemohla znamenať, že ich výpovede sú nepravdivé a nedôveryhodné, že na ne nemožno pri rozhodovaní prihliadať. Pričom relevantné skutočnosti boli spôsobilí preukázať práve predvolaní svedkovia, ktorí so stranami sporu trávili skoro každý deň. Potom by mal súd preukázané, že v rozhodnom čase žalovaný zháňal osoby, ktoré by mu vedeli poskytnúť peňažné prostriedky za účelom rozbehnutia podnikateľskej činnosti, že peniaze boli prevedené prostredníctvom internet bankingu na účet žalovaného a niekoľko dní po prevode žalovaný na rodinnej návšteve potvrdil prijatie peňažných prostriedkov, že v rozhodnom čase sa žalovaný mal rozhodovať, či ísť naspäť za prácou do V. a ponechať na N. v tom čase svoju tehotnú manželku alebo začať podnikáť na N., že pred poskytnutím pôžičky sa začali miňať vlastné peňažné prostriedky žalovaného a jeho manželky, o čom mala manželka vedomosť, keďže nemali žiaden pravidelný príjem a mali zvýšené výdavky spojené s príchodom ich maloletej dcéry. K rozporom v jeho výpovediach uviedol, že od poskytnutia pôžičky, resp. dohody medzi stranami sporu ubehlo skoro 5 rokov, čo nie je tak nepodstatné uplynutie času a pozabudol na niektoré skutočnosti, uvedené bolo spôsobené stresovou situáciou - vypovedaním na súde pred zákonným sudcom. Vo vzťahu k procesnej aktivite strán sporu uviedol, že nielen on mal povinnosť uniesť dôkazné bremeno, ale aj žalovaný mal povinnosť využiť prostriedky procesnej obrany, aby vyvrátil tvrdenia žalobcu v konaní. Procesnú aktivitu žalovaného nemožno nahrádzať postupom súdu, pričom ak žalovaný tvrdenia žalobcu nevyvrátil, tieto musí súd považovať za nesporné a preukázané a nemôže ich z vlastnej vôle vyvracať v prospech žalovaného.

7. K odvolaniu žalobcu sa písomným podaním vyjadril žalovaný, v ktorom označil odvolanie za nedôvodné, lebo neobsahovalo žiadne skutočnosti, ktoré by spochybnili správnosť napádaného rozsudku. Mal za to, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že v konaní nebol preukázaný vznik žiadnej dohody o pôžičke a v tvrdeniach žalobcu o pôžičke sú zásadné rozpory o samotnej pôžičke a o tom, ako k jej vzniku vlastne malo dôjsť. Citoval rozporné tvrdenia žalobcu ohľadom poskytnutia financií, teda že nepreukázal existenciu dohody o pôžičke medzi veriteľom a dlžníkom, hodnoverne ani neuviedol, ako by mala vlastne údajná dohoda o pôžičke vzniknúť. Tvrdenie žalobcu odkazujúce na § 563 Občianskeho zákonníka ohľadom dohodnutia doby splatenia pôžičky by sa uplatnilo len vtedy, ak by sa zmluvné strany zámerne alebo opomenutím na dobu pôžičky nedohodli. Ohľadom doby jej údajného splatenia žalobca mal tiež rozporné tvrdenia. Vyzdvihol, že v konaní nebolo sporné, že žalobcovi nikdy neoznamoval ani číslo účtu, v prospech ktorého by pôžičku mal poskytnúť. Považoval za neprijateľné, aby na základe rôznych verzií o pôžičke malo ešte navyše dôjsť k jej poskytnutiu spôsobom, ktorý (rovnako ako pôžička sama) nebol dohodnutý. Poukázal na podstatnú vec, že na prevodnom príkaze z banky o prevode sumy 8 tisíc eur z účtu žalobcu v prospech účtu jeho bývalej manželky sa neuvádzalo nič o tom, že išlo o pôžičku, alebo že suma bola určená pre neho. Naopak, uvádza sa tam práve len meno bývalej manželky: „S. E..“ Ďalej uviedol, že žalobca do spisu založil výpis z úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s., podľa ktorého úver prevzal na svoj účet dňa 12. 02. 2016 (piatok) - tento dátum uvádzal aj v podaní doručenom súdu dňa 28. 05. 2018. Podľa údajov z platobného príkazu, sumu 8 000 eur nepoukázal na účet jeho sestry hneď v daný deň, ale až 17. 02. 2016 (streda), pričom žalobca tvrdil, že hneď ako obdržal prostriedky z úveru od banky hneď ich poslal na účet v prospech žalovaného. Na základe dokazovania boli a sú zásadné pochybnosti o tom, ktoré tvrdenia žalobcu by vlastne mali byť pravdivé. Sporné sú podľa rôznych tvrdení žalobcu spôsoby vzniku údajnej dohody o pôžičke, dohodnutie doby splatnosti, časové súvislosti o poskytnutí pôžičky, o tom kto mal pôžičku

vlastne žiadať či navrhnúť. Zotrvál na tvrdení, že údajná pôžička a celé konanie sa začalo z dôvodu rozvodu s jeho bývalou manželkou (sestra žalobcu). Uzavrel, že v konaní pred súdom žalobcu neuniesol dôkazné bremeno o existencii dohody o pôžičke, a ani o iných svojich tvrdeniach. Peniaze od žalobcu nežiadal, čo potvrdzujú jeho predschválené úvery, ktoré mohol čerpať a neučinil tak. Dodal, že v konaní nebol preukázaný žiadny dôvod pre jeho pasívnu legitimáciu. Ak by išlo o bezdôvodné plnenie, potom je pasívne legitimovaný majiteľ účtu. V rámci zachovania jeho právnej istoty pri tvrdení o obohatení uplatnil námietku premlčania. V súvislosti so svedeckými výpoveďami uviedol, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že sú nevierohodné. V konaní bolo preukázané, že pomery svedkov a žalobcu vo vzťahu k nemu dosahujú negatívnych a nepriateľských rozmerov. Svedčili o tom konkrétne listinné dôkazy. Žalobca ani jeden z nich nespochybnil. Ani v podanom odvolaní. Na zdôraznenie správnosti záveru prvoinštančného súdu dal do pozornosti listiny, ktoré sú v súdnom spise a preukazujú dlhodobý pomer rodiny V. voči nemu. Sú to listiny, ktoré do súdneho spisu založil jednak pred svedeckými výpoveďami, ale aj po ich vykonaní, osobitne svedkyňa S. E. a I. V., lebo tie podľa jeho názoru nevypovedali v zmysle im daného poučenia o povinnostiach svedka. Súd prvej inštancie postupoval správne a spravodlivo posúdil svedecké výpovede. Žiadal napadnúť rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

8. Žalobca vo svojej replike sa pridržiaval obsahu svojho odvolania, zotrval na tvrdení, že žalovaný v konaní nepreukázal, z akých iných prostriedkov by financoval rozbeh podnikateľskej činnosti v oblasti gastronómie, ak nie z peňažných prostriedkov poskytnutých práve žalobcom. Tvrdenie o poskytnutí pôžičky práve pre účely podnikateľskej činnosti žalovaného neboli zo strany žalovaného efektívne vyvrátené. V čase poskytnutia pôžičky nemal žalovaný iné peňažné prostriedky, bol nezamestnaný, nemal stály príjem a nemal ani žiadne úspory, čo vyplynulo z jeho výsluchu na pojednávaní. Tvrdil, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikla zmluva o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré mal žalovaný úmysel využiť na rozbeh podnikania. Pokiaľ sa týka lehoty navrátenia pôžičky, opakovane uviedol, že konkrétne stanovenie lehoty splatnosti nie je *conditio sine qua non* pre vznik pôžičkového vzťahu a navrátenie pôžičky treba viazať na prvú výzvu veriteľa, ktorou môže byť aj podanie žaloby, resp. jej doručenie dlžníkovi ako žalovanému. Podstatným pri zmluve o pôžičke je reálne odovzdanie predmetu pôžičky, t. j. peňaží dlžníkovi, čo v konaní nesporne preukázané bolo. Uviedol, že peniaze zaslal žalovanému bez zbytočného odkladu, po tom, ako sa nahliadnutím do internetbankingu dozvedel, že mu peňažné prostriedky z banky prišli na účet. O tom, že mu peňažné prostriedky prišli na účet sa dozvedel dňa 17. 02. 2016, pričom bez zbytočného odkladu, t. j. v ten istý deň, ich bankovým prevodom zaslal na bankový účet vedený na meno S. E., ktorého disponentom bol aj žalovaný. Vzhľadom na odlišné banky oboch strán boli peniaze pripísané na účet žalovaného až v nasledujúci deň, t. j. dňa 18. 02. 2016. Dňa 12. 02. 2016, tak ako vyplýva z listinných dôkazov, podpisoval úverové zmluvy s bankou, vedomosť o pripísaní peňažných prostriedkov vo výške 8 000 eur však nadobudol až dňa 17. 02. 2016 nahliadnutím do internetbankingu. Úver vo výške 17 000 eur bol pripísaný na účet žalovaného až o rok neskôr, v 03/2017. Žalovaný mal potrebu financovať svoje podnikanie v roku 2016 a je nepochybné, že by nečakal na prostriedky z podnikateľského úveru, ktoré mu prišli na účet až dňa 28. 03. 2017, t. j. v čase, kedy už nevykonával žiadnu činnosť spojenú s gastronómiou. Dodal, že v prípade, ak mu bola priznaná istina 8 000 eur na základe právneho posúdenia súdu ako bezdôvodného obohatenia, túto skutočnosť nenamietal, pretože mal úspech v spore. Zvýraznil, že v konaní bolo preukázané, že síce bol žalovaný v čase poskytnutia peňazí v manželstve a mal s manželkou bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, poskytnuté peňažné prostriedky išli výlučne na jeho podnikateľskú činnosť. Podľa judikatúry za právny úkon týkajúci sa spoločnej veci nemožno považovať zmluvu o pôžičke uzavretú len jedným z manželov ako dlžníkom (Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp.zn. 3Cz 57/73). V takom prípade je potom zaviazaný žalovaný samostatne, nie spolu s manželkou z titulu bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

9. Žalovaný vo svojej duplike zvýraznil, že žalobca svojím postojom akceptoval už mesiac pred vydaním prvého rozsudku, že žiadna pôžička neexistovala. Poprel žalobcovu tvrdenie o údajnej pôžičke, o údajných dôvodoch jej vzniku a dohode o nej a poukázal na výsledky dokazovania pred súdom prvej inštancie. Za podstatné považoval, že žalobca nepreukázal vznik žiadnej dohody o pôžičke. Vyjadrenia žalobcu označil za rozporné, tvrdil, že ani vznik (kto vlastne mal iniciovať dohodu o pôžičke), ani splatnosť, a ani výška nebola z tvrdení žalobcu jednoznačná. Odmietol tvrdenia žalobcu o nedostatku prostriedkov na zamýšľané podnikanie, čo žalobca účelovo používa na domáhanie sa neoprávneného nároku voči nemu. Zopakoval, že mal na účte predschválený úver na okamžité čerpanie v sume až 17 800 eur, na kreditnej karte až 7 400 eur, teda logicky nemal dôvod žiadať od žalobcu peniaze, ktoré žalobca ani nemal. Tiež zotrval na tvrdení, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal aj s

otázkou vierohodnosti svedeckých výpovedí. Pridržiaval sa svojho vyjadrenia k odvolaniu a zotrval na neoprávnenosti žaloby.

10. Žalobca sa vo vyjadrení k duplike žalovaného pridržiaval všetkých podaní doposiaľ adresovaných do konania a zotrval na skutočnosti, že právne posúdenie veci bolo úlohou súdu, pričom on zotrval na svojich skutkových tvrdeniach počas celého konania, a teda že dňa 17. 02. 2017 poskytol žalovanému sumu 8 000 eur, ktorú žalovaný do dnešného dňa žalobcovi nevrátil, pričom podanou žalobou sa domáhal ich vrátenia. Podradenie skutkového stavu pod konkrétny hmotnoprávny vzťah, teda ustálenie právnej kvalifikácie, bolo podľa jeho názoru úlohou súdu rozhodujúceho vo veci. Preto nenamietal právny názor súdu prvej inštancie v pôvodnom konaní, že skutkový stav bolo možné podradiť pod bezdôvodné obohatenie. Nenamietal skutočnosť, že by vzťah medzi stranami sporu nevznikol na podklade zmluvy o pôžičke, práve naopak, výslovne žiadal žalovaného o vrátenie peňazí z titulu pôžičky. Trval na tom, že vznik vzťahu zo zmluvy o pôžičke bol preukázaný v súlade s právnym stanoviskom Krajského súdu v Nitre a tvrdenia žalobcu v konaní neboli účinne popreté žalovaným. Najpodstatnejším argumentom bolo to, že v čase rozbehu podnikateľskej činnosti žalovaný nemal dostatok peňažných prostriedkov, resp. nemal iné peňažné prostriedky ako tie poskytnuté žalobcom. Iné peňažné prostriedky, resp. finančná spôsobilosť na rozbeh podnikateľskej činnosti nebola žalovaným vôbec v konaní preukázaná. K údajnému predschválenému úveru v mesiaci 01/2016 na sumu 17 800 eur uviedol, že ponuka možného poskytnutia úveru ešte neznamená, že žalovaný by ako nezamestnaný, bez akéhokoľvek pravidelného mesačného príjmu, získal bankový úver. Získanie bankového úveru závisí od bonity dlžníka, čo je všeobecne známe pravidlo prezentované financujúcimi bankami. Ako vyplýva aj z bankových výpisov predložených do konania z účtu S. E., v období 03/2017, kedy reálne bol manželom poskytnutý úver, mal žalovaný pravidelný mesačný príjem, ktorý vedel banke za účelom poskytnutia úveru preukázať, t. j. v 03/2017 mal žalovaný vytvorené také podmienky, aby dokázal banke preukázať spôsobilosť splácania úveru, zatiaľ čo v 01/2016, resp. 02/2016 podmienky vytvorené nemal, keďže bol nezamestnaný a bez stabilného príjmu.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou sporu, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie týkajúce sa veci samej, správne zistil skutkový stav, vo výroku vecne správne rozhodol, preto napadnutý rozsudok ako vo výroku vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

15. V prejednávanvej veci sa žalobca voči žalovanému domáhal žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 06. 03. 2018, zaplatacia sumy 9 007,48 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 8 000 eur od 17. 02. 2017 do zaplatacia s tým, že táto suma pozostávala z požičanej istiny 8 000 eur a zo sumy 1 007,48 eura - uhradených úrokov z úveru za obdobie od 12. 02. 2016 do 31. 12. 2016. Žalobu odôvodnil

tým, že žalovaný ho vo februári 2016 požiadal o poskytnutie pôžičky v súvislosti s rozbiehajúcim sa podnikaním v oblasti gastronómie a požadovanú hotovosť nemal k dispozícii, preto ako jeho švager si bol ochotný vziať si na tento účel spotrebiteľský úver. Dňa 12. 02. 2016 uzatvoril ako dlžník so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom Zmluvu o splátkovom úvere na sumu 8 000 eur s úrokovou sadzbou 14,90 % ročne na obdobie 8 rokov. Žalovaný s týmto súhlasil a sľúbil vrátiť dlžnú sumu do roka. Bankou poskytnutú sumu 8 000 eur bez zbytočného odkladu zaslal žalovanému platobným príkazom zo dňa 17. 02. 2016, deň potom ako žalovaný uzatvoril zmluvu o nájme nebytových priestorov, v ktorých malo byť jeho reštauračné zariadenie. Žalovaný mu do jedného roka odo dňa poskytnutia finančných prostriedkov, t. j. do 17. 02. 2017 tieto nevrátil, napriek viacerým ústnym a písomným urgenciám formou SMS. Preto žalobca banke splatil finančné prostriedky a do 31. 12. 2016 okrem istiny uhradil Slovenskej sporiteľni tiež úroky z úveru vo výške 1 007,48 eura. Úroky si uplatnil do 31. 12. 2016, keďže v decembri 2016 sa mu podarilo čerpaný úver prefinancovať prostredníctvom VÚB, ktorá mu ponúkla úver s nižšou úrokovou sadzbou. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol v poradí prvým rozsudkom zo dňa 04. 10. 2018 č. k. 14C/6/2018-107 ktorým žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 8 000 eur s 5% ročnými úrokmi z omeškania od 17. 02. 2017 do zaplatenia a žalobu v časti o zaplatenie 1 007,48 zamietol, keď právny vzťah medzi stranami sporu posúdil ako bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo žalovanému a jeho manželke tým, že prijali od žalobcu takéto plnenie a to za trvania ich manželstva, čím im vznikol solidárny záväzok. V dôsledku žalovaným podaného odvolania Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6Co/151/2019-164 zo dňa 31. 01. 2020 rozhodol a rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu v týchto výrokoch vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa zaplatenia 1 007,48 eur nadobudol právoplatnosť pre absenciu podaného odvolania. Predmetom sporu zostal nárok o zaplatenie 8 000 eur s príslušenstvom. Uviedol, že v predmetnom konaní sa žalobca domáhal vrátenia dlžnej sumy z titulu zmluvy o pôžičke, pričom súd prvej inštancie nárok žalobcu posúdil ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia, s tým, že v prejednávanej prípadе zostalo sporným na základe akého právneho titulu bola suma 8 000 eur pripísaná na účet manželky žalovaného, či tento vzťah bol zmluvou o pôžičke, medzi akými stranami tento vzťah vznikol, teda či prípadná zmluva o pôžičke bola konkludentne uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, žalobcom na jednej strane a žalovaným a jeho manželkou na strane druhej, resp. medzi žalobcom a len manželkou žalovaného, teda či sa jednalo o solidárny záväzok oboch manželov vzniknutý za trvania BSM. Následne súd prvej inštancie rozhodol vo veci v poradí druhým rozsudkom, ktorým žalobu žalobcu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena tvrdenia o uzavretí zmluvy o pôžičke so žalovaným. V danom prípade preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie je v poradí už druhým meritórnym rozsudkom v predmetnej veci. Súd prvej inštancie, a rovnako tak odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, už poskytli vo vzťahu k právnomu základu sporu, teda vo vzťahu k zákonnej úprave inštitútu zmluvy o pôžičke, rozsiahly teoreticko-právny výklad, od ktorého, ako naďalej platného, nie je dôvod sa odkloniť, a preto ho odvolací súd duplicitne opakovať nebude a naň len v ďalšom poukazuje. Rovnako tak bol učinенý rozsiahly teoreticko-právny výklad vo vzťahu k zákonnej úprave inštitútu bezdôvodného obohatenia, na ktorý tiež odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje ako na naďalej platný a vyčerpávajúci. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci síce vykonal rozsiahle a dostatočné dokazovanie. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca na základe Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 12. 02. 2016 uzavretej so Slovenskou sporiteľňou, a.s. mal k dispozícii sumu 8 000 eur a túto sumu previedol dňa 17. 02. 2016 sumu na účet č. N XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol vedený na meno sestry a súčasne manželky žalovaného - S. E.. Suma 8 000 eur bola pripísaná na uvedený účet dňa 18. 02. 2016. K tejto finančnej operácii prišlo za trvania manželstva žalovaného so sestrou žalobcu ako aj za trvania ich BSM. Majiteľom účtu síce bola manželka žalovaného, ale jednalo sa o jediný účet manželov, pričom dispozičné oprávnenie k účtu mal i žalovaný a reálne vykonával výbery z tohto účtu a na uvedený účet mu chodila aj mzda. Odvolací súd už vyslovil, že žalovaný musel mať vedomosť o pripísaní sumy 8 000 eur na ich jediný účet ako manželov, pretože to zodpovedalo nie len jeho elementárnej finančnej gramotnosti a opatrnosti, samotná výška sumy nemohla byť pre žalovaného prehliadnuteľná a jeho vedomosť o pripísaní tejto sumy na spoločný účet žalovaného a jeho manželky zodpovedala i skutkovým okolnostiam. Žalovaný s účtom reálne disponoval a plánoval rozbehnúť podnikanie, ktoré bolo finančne náročné, v čase pripísania tejto sumy na účet boli žalovaný i jeho manželka nezamestnaní, zaradení ako uchádzači o zamestnanie na ÚPSVaR od 19. 10. 2015. Pripísanie sumy 8 000 nemohlo uniknúť pozornosti žalovaného, rozhodne nie v čase riešenia začiatkov podnikateľských aktivít, na ktoré potreboval vysokú hotovosť. Žalovaný ako podnikateľ uzavrel dňa 16. 02. 2016 Zmluvu o nájme nebytových priestorov nachádzajúcich sa v J. L. na ul. S. G. XX za účelom ich užívania na reštauráciu a kanceláriu. Dňa 31. 03. 2016 bola zapísaná do Obchodného registra v Nitre obchodná spoločnosť TRIPLE M s.r.o., ktorej spoločníkmi a konateľmi bol

žalovaný a v tom čase aj jeho manželka S. E. - výška vkladu každého z nich bola 2 500 eur. Manželstvo žalovaného a S. E. bolo rozvedené na návrh žalovaného, ktorý bol doručený súdu 20. 09. 2017, a to rozsudkom OS Nové Zámky č. k. 11P/297/2017-50, zo dňa 26. 02. 2018, ktorým dňom nadobudol rozsudok aj právoplatnosť.

16. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie vyslovenom v napadnutom rozsudku, že v konaní nebolo nesporne preukázané k akej dohode ohľadom peňazí, s akým obsahom a či vôbec medzi stranami došlo, keďže neexistovala písomná dohoda o tom a okrem tvrdení strán sporu, ktoré boli diametrálne odlišné a protichodné, svedčili o pôžičke medzi nimi iba svedkovia E., V. a V., na ktorých výpovede s ohľadom na ich blízky príbuzensky vzťah k žalobcovi neprihliadal. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o existencii zmluvy o pôžičke. Nesporne však bolo preukázané, že žalobca na účet č. N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedeného v ČSOB, a.s. a zriadený na manželku žalovaného S. E. - manželka žalovaného poukázal sumu 8 000 eur. S týmto účtom reálne disponoval žalovaný, nakoľko to bol ich jediný účet, žalovanému na tento účet chodila aj mzda, uhrádzali z neho ich náklady. Dňa 18. 02. 2016 bola suma 8 000 eur pripísaná na uvedený účet a túto sumu aj reálne čerpali, teda jednoznačne vedeli kto, kedy a v akej výške ich na účet poukázal sumu 8 000 eur. Ani jeden z manželov neurobil žiaden úkon k ich vráteniu žalobcovi, čo v konaní zo strany žalovaného ani tvrdené nebolo. Odvolací súd už uviedol, že sa jednalo o vysokú sumu peňazí, ktorej pripísanie na účet nemohlo uniknúť pozornosti žalovaného za situácie, že obaja s manželkou boli v tej dobe nezamestnaní a reálne s riešili financovanie na podnikanie, ktoré plánovali rozbehnúť. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom nesporne vznikol medzi stranami sporu vzťah z bezdôvodného obohatenia, s ktorým právnym posúdením boli už stany sporu v priebehu konania oboznámené.

17. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

19. V danom prípade odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na úkor žalobcu sa žalovaný obohatil tým, že prijal plnenie 8 000 eur bez právneho dôvodu, teda bez preukázateľne uzavretej zmluvy o pôžičke. Existencia samotnej zmluvy o pôžičke nebola preukázaná. Uvedenú sumu žalovaný prijal dňa 18. 02. 2016 a žalobcovi doposiaľ nevrátil. Preto mu vznikla zodpovednosť za záväzok z bezdôvodného obohatenia (§145 ods. 2 OZ), keďže plnenie bez právneho dôvodu získal vrátiť žalobcovi, na ktorého úkor sa obohatil (§ 456 OZ). Žalovaný v konaní namietať premlčanie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

20. Podľa § 100 ods. 1 OZ, sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

22. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

23. Premlčanie je uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný subjekt čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Účelom inštitútu premlčania je na jednej strane viesť oprávneného (veriteľa) k tomu, aby v prípade nesplnenia záväzku povinným (dlžníkom) zbytočne neodkladal uplatnenie svojho práva, na druhej strane poskytnúť dlžníkovi nástroj na obranu proti veriteľovi, ktorý svoje právo neuplatnil v ustanovenej lehote. Premlčacou dobou sa rozumie doba, v ktorej musí byť vykonané právo, aby nedošlo k jeho premlčaniu. Vznesenie tejto námietky nemá za následok zánik samotného práva;

dlužníkom účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva. V prípade práva na vydanie plnenia bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje 2-ročnú subjektívnu a 3-ročnú, resp. 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Teda v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je stanovená kombinovaná premlčacia doba, t. j. subjektívna a objektívna premlčacia doba, ktorých začiatok je upravený odlišne; tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúce, kedy sa oprávnený (žalobca) skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jej úkor a subjekte (žalovaný), ktorá sa bezdôvodne obohatil, teda subjektívny moment, kedy sa žalobca o svojom práve skutočne mohol a musel dozvedieť.

24. V posudzovanom prípade za rozhodujúci moment pre začiatok plynutia premlčacej doby treba považovať deň, kedy sa žalobca skutočne dozvedel o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Citované ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovuje, že oprávnený sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j., keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného. Z hľadiska plynutia premlčacej doby nie je rozhodujúce, že oprávnený mal už predtým možnosť sa dozvedieť skutočnosti, na základe ktorých si mohol urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške. Odvolací súd v zmysle uvedeného výkladu dospel k záveru, že pri posudzovaní vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, je nutné vychádzať zo dňa, kedy žalobca poukázal žalovanému sumu 8 000 eur, resp. deň pripísania tejto sumy na účet žalovaného, ktorý sumu 8 000 eur v deň jej pripísania na jeho účet prijal bezdôvodne. Týmto dňom bol deň 18. 02. 2016. Žalobca bezpochyby ku dňu 18. 02. 2016 vedel, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Odvolací súd dospel k záveru o uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty najneskôr dňom 18. 02. 2018 a žalobca svoj nárok uplatnil na súde až podanou žalobou dňa 06. 03. 2018, urobil tak po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom na žalovaným uplatnenú námietku premlčania, mu nebolo možné uplatnený nárok priznať.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Rozsudok potvrdil i vo výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne rozhodol o trovách konania vychádzajúc zo zásady úspechu strany sporu v konaní.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací podľa ustanovení § 396 a § 255 ods. 1 CSP, v spore úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie

je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).